

คำตอบของ 3 จี ในประเทศไทย เอาใจกันแน่

■ นำเสนอเมื่อ 31 ส.ค. 2552

ช่วง 2-3 เดือนที่ผ่านมา กระแสข่าวการเปิดให้บริการโทรศัพท์มือถือยุค 3 จีในประเทศไทย อี้อาซึ้นมาอีกรอบ เมื่อบริษัททีโอที จำกัด(มหาชน)ที่เพิ่งได้สิทธิในการบริการ จัดการ คลื่นความถี่ 1900 MHZ

แต่เพียงผู้เดียว ได้รับไฟเขียวทั้งจากบอร์ด รวมทั้งหน่วยงานต้นสังกัดอย่างกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ไอซีที) และนายกรัฐมนตรีลุยลงทุนวางเครือข่าย 3 จี ภายใต้วงเงินรวม 20,000 ล้านบาท

ความชัดเจนของโครงการ ถูกตอกย้ำขึ้นอีกครั้ง เมื่อบอร์ดและต้นสังกัดขีดเส้นตายให้ทีโอที เปิดให้บริการ 3 จีเชิงพาณิชย์ได้ในวันที่ 5 ธ.ค.2552 เพื่อเป็นการเฉลิมฉลองวาระอันสำคัญยิ่งสำหรับปวงชนชาวไทยทุกคน

แม้วงเงิน รวมทั้งรายละเอียดของโครงการยังถูกถอนเข้าถอนออกจากวาระการประชุมคณะรัฐมนตรี เนื่องด้วยเหตุผลด้านความรอบคอบ รัดกุมเป็นสำคัญ

แต่นับว่ายังโชคดี ที่ทีโอทีสามารถหาทางออกให้กับการลงทุนเฟสแรกด้วยการอัปเดตเทคโนโลยีขึ้นสู่ยุค 3 จีด้วยวงเงินลงทุนเครือข่ายเดิมบวกเพิ่มอีกนิดหน่อย ที่ประมาณ 1,710 ล้านบาท จำนวน 533 สถานีฐาน

ภายใต้การให้บริการของบริษัทไทยโมบาย ซึ่งเคยเป็นพันธมิตรร่วมทุนระหว่างทีโอทีและบริษัทกสท โทรคมนาคม จำกัด(มหาชน)ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ซึ่งสุดท้ายกลายเป็นข้อพิพาทถึงความล้มเหลวในการทำงานร่วมกันระหว่างอดีต 2 รัฐวิสาหกิจ เมื่อต้องแข่งขันในสมรภูมิมิรับอันดุเดือดท่ามกลางบริษัทเอกชนที่บริหารงานได้คล่องตัวกว่า

ความล้มเหลวดังกล่าว สุดท้ายได้เป็นที่มาของการเปิดเจรจาซื้อหุ้นคืนจากกสท ของทีโอที เพื่อชิงอำนาจบริหาร จัดการคลื่น 1900 กลับมาเป็นของตนแต่เพียงผู้เดียว จนสามารถเดินหน้าโครงการ 3 จีต่อไปได้

การเปิดให้บริการ 3 จีเชิงพาณิชย์ของทีโอที จะทำให้ทีโอทีกลายเป็นผู้ให้บริการรายแรกของประเทศ ที่ให้บริการ 3 จี บนคลื่นความถี่ที่ถูกกำหนดไว้ในการให้บริการ 3 จี โดยตรงนั้นเป็นเหตุผลที่ทำให้ทีโอที สามารถเปิดให้บริการในเชิงพาณิชย์ได้ทันที

เพราะแม้เอกชนผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่อีก 3 รายในไทย อันประกอบด้วย บริษัทแอดวานซ์

อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด(มหาชน)หรือเอไอเอส บริษัทโทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด(มหาชน)หรือดีแทค และบริษัททรูมูฟ จำกัด จะทยอยเปิดให้บริการ 3 จีกันไปบางแล้ว

แต่ก็เป็นกรให้บริการบนเครือข่ายเดิมที่ทั้ง 3 ค่ายให้บริการฐานลูกค้าของตัวเองอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งปกติก็มีการใช้งานหนาแน่นอยู่แล้ว เนื่องจากแต่ละรายมีลูกค้าชั้นหลัก 10 ล้านกันแล้วทั้งนั้น ไม่ว่าจะเป็นเอไอเอสที่ ณ ปัจจุบันมีฐานลูกค้าเกือบ 28 ล้านคน ดีแทค 20 ล้านคน และทรูมูฟ เพิ่งแตะ 15 ล้านคนไปหมาดๆ

การให้บริการบนเครือข่ายเดิมของเอกชน 3 ราย จึงมีข้อจำกัดอย่างยิ่งยวด สามารถให้บริการได้เพียงในขั้นตอนของการทดสอบ และอยู่ภายใต้กรอบจำกัด เนื่องจากต้องจัดสรรเครือข่ายให้เหมาะสม

เพื่อไม่ให้รบกวนการให้บริการลูกค้าโดยรวม

เนื่องจากบริการ 3 จีนั้น เป็นบริการที่รองรับการส่งข้อมูลผ่านเครือข่าย ไม่ใช่การสื่อสารผ่านเสียงเพียงอย่างเดียว การใช้งานเครือข่ายจึงจะหนาแน่นหนักหน่วงกว่าการใช้บริการเสียง โอกาสที่จะทำให้เครือข่ายเกิดสภาวะแออัดจึงมีสูงตามไปด้วย

และที่สำคัญ ผู้ให้บริการเอกชนทั้ง 3 ราย ยังไม่ได้รับใบอนุญาตเพื่อให้บริการ 3 จี จากคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ(กทช.) ขณะที่ทีโอทีและกสท นั้น ได้สิทธิจากการเป็นรัฐวิสาหกิจเจ้าของสัมปทาน ได้รับใบอนุญาตผู้ประกอบการครบวงจร ซึ่งทำให้สามารถประกอบกิจการ 3 จี บนเครือข่ายที่มีอยู่ได้ทันที

การเปิดให้บริการ 3 จีของเอกชนในช่วงที่ผ่านมา จึงเป็นเพียงการให้บริการแบบ ขอบไปที เพื่อช่วงชิงภาพลักษณ์ทางการตลาด และใช้เป็นกระแสกดดันกทช.ให้เร่งออกใบอนุญาต 3 จีให้เร็วขึ้น ด้วยการหันไปให้บริการบนคลื่นที่มีอยู่แล้ว

การประกาศเปิดตัวรุกเข้าสู่เทคโนโลยียุค 3 จีในครั้งนี้ จึงมีความหมายและกลายเป็นก้าวกระโดดที่สำคัญ ไม่เพียงแต่เฉพาะกับทีโอที แต่ยังเป็นก้าวกระโดดของพัฒนาการด้านโทรคมนาคมของประเทศเลยทีเดียว

นั่นเป็นเพราะที่สุดแล้ว ประชาชนชาวไทยจะได้มีโอกาสสัมผัสลองเทคโนโลยีแห่งความศิวิไลซ์ในโลก 3 จี กับเขากันสักที หลังจากที่ได้ปล่อยให้ประเทศเพื่อนบ้านรอบข้าง เปิดให้บริการไปหมดแล้ว ไม่ว่าจะเป็น ลาว เขมร หรือล่าสุดเวียดนาม

หากจะถามว่า 3 จีมีความสำคัญอย่างไร คำตอบก็คือ 3 จี มีความสำคัญเทียบเท่ากับการเปิดโอกาสในการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตของผู้คนในพื้นที่ห่างไกล เพราะตราบดีที่การแพร่หลายของอินเทอร์เน็ตผ่านสาย (FIXED LINE) ยังมีข้อจำกัด ด้วยคุณภาพของสายไฟเบอร์ ที่เกา ตกยุครวมทั้งเงินลงทุนของผู้ให้บริการโทรศัพท์พื้นฐาน ซึ่งมีจำกัดจากสภาพธุรกิจหดตัว

การให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงบนเครือข่าย 3 จี ไร้สาย จึงจะเป็นทางเลือก หรือเป็นแม่กระทึงทางออกที่จะช่วยแก้ปัญหาการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตของผู้คนในพื้นที่ห่างไกล (REMOTE AREA)

เนื่องจากในยุคปัจจุบัน ต้องยอมรับว่าเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่นั้น ครอบคลุมในวงกว้าง ทะลุทะลวงสู่ผู้ใช้ในทุกหย่อมหญ้า ในป่า บนเขา หรือแม่กระทึงเชิงดอย

ความนิยมในการใช้โทรศัพท์มือถือ นำไปสู่รายรับจำนวนมหาศาลของแต่ละค่ายมือถือ อันหมุนเวียนกลับคืนสู่ลูกค้า ในรูปแบบของการขยายเครือข่ายให้ครอบคลุมบริการได้กว้างขวางเต็มประสิทธิภาพมากขึ้น หมุนเวียนเช่นนี้เป็นวัฏจักรไปแล้วปีแล้ว แต่แตกต่างจากภาพธุรกิจขายของบรรดาผู้ให้บริการโทรศัพท์พื้นฐาน อย่างสิ้นเชิง

นี่คือข้อได้เปรียบของอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงไร้สายผ่านเครือข่าย 3 จี เมื่อเปรียบเทียบกับอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงผ่านสาย ในแง่ของการเข้าถึงประชาชน ผ่านปัจจัยด้านวงเงินลงทุนและประสิทธิภาพโครงข่าย

แต่ก็เชื่อว่า อินเทอร์เน็ตความเร็วสูงผ่านสายจะมีแต่ข้อเสียเปรียบ เพราะหากเทียบในแง่ของราคาและความเร็วในการให้บริการ อินเทอร์เน็ตผ่านสายจะมีราคาที่ย่อมเยาว์กว่า บนความเร็วเดียวกัน

หรือแม้แต่นความเร็วที่มากกว่า นั่นเป็นเพราะเทคโนโลยีที่พัฒนาขึ้นก่อนเทคโนโลยีไร้สายหลายปี

ด้วยเหตุผลนี้ ผู้ใช้ในเมืองซึ่งมีทางเลือก จึงนิยมติดตั้งอินเทอร์เน็ตแบบใช้สาย ADSL เป็นหลักเนื่องจากราคาและความเร็วที่คุ้มค่ากว่า

อย่างไรก็ตาม เชื่อกันว่า หากเทคโนโลยี 3 จีเติบโตเต็มที่และพัฒนาไปสู่ยุค 4 จี LTE (LONG TERM EVOLUTION) ซึ่งพูดกันถึงความเร็วในการรับส่งข้อมูลที่ 140 เมกะบิตต่อวินาทีเมื่อไร เมื่อนั้นต้นทุนในการให้บริการและความเร็วบนเครือข่ายไร้สายก็จะสามารถแข่งขันกับอินเทอร์เน็ตผ่านสายได้

ถึงจะมีข้อจำกัดด้านราคาที่สูงกว่า แต่ในสภาพแวดล้อมการลงทุนโครงข่ายเช่นในไทย 3 จี ได้กลายเป็นทางเลือกสำคัญที่จะทำให้ผู้ใช้สามารถท่องโลกอินเทอร์เน็ตด้วยความเร็วสูงได้ทุกที่ทุกแห่งที่มีเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ไปถึงย่อโลกไว้เพียงในมือ หรือบนจอคอมพิวเตอร์ แล้วแต่ว่าจะไปเชื่อมต่อไปยังอุปกรณ์ใด ด้วยความเร็วเบื้องต้นเมื่อครั้งเปิดตัวสู่ตลาดเมื่อ 4-5 ปีก่อนที่ 384 กิโลบิตต่อวินาที

ปัจจุบันเทคโนโลยี 3 จี HSPA (HIGH SPEED PACKAGE ACCESS) ยุคล่าสุด พูดกันที่ความเร็วสูงถึง 14.4 เมกะบิตต่อวินาที ขณะที่ในไทย ซึ่งบรรดาเอกชนทดลองให้บริการแบบที่เล่นที่จริงอยู่ขณะนี้

ทำความเร็วได้ดีที่สุดที่ประมาณ 3.6 เมกะบิตต่อวินาที

ซึ่งแน่นอน หากใช้บริการจริง ความเร็วดังกล่าวจะถูกลดทอนลงมา เนื่องจากเป็นการแบ่งใช้เครือข่ายร่วมกับผู้อื่น นอกจากนี้ยังอยู่ที่ประสิทธิภาพเครื่องลูกข่ายด้วย

ส่วนในญี่ปุ่นและเกาหลี ก้าวกระโดดไปที่ความเร็ว 21.1 เมกะบิตต่อวินาทีแล้ว แต่ยังคงอยู่ในขั้นตอนทดลองผ่านอุปกรณ์ต้นแบบ เนื่องจากยังไม่มีใครพัฒนาเครื่องลูกข่ายโทรศัพท์มือถือเพื่อรองรับความเร็วในระดับดังกล่าว ซึ่งต้องประกอบด้วยโปรเซสเซอร์ทรงประสิทธิภาพและเสาสัญญาณที่มีสมรรถนะดีเยี่ยม

หากยังนึกภาพไม่ออก ให้จินตนาการไปถึงการดาวน์โหลดไฟล์เพลง 1 เพลง ที่ขนาดประมาณ 3 เมกะไบท์ในเวลาไม่ถึงเศษเสี้ยววินาที ไวกว่ากระพริบตา เปรียบเทียบกับการให้บริการปัจจุบันบนเทคโนโลยี EDGE หรือที่เรียกกันว่าเป็นยุคก่อน 3 จี ที่ประมาณ 2.75 จี นั้นไฟล์เพลงขนาดเดียวกันต้องใช้เวลาโหลดประมาณ 6- 10 นาที

ส่วนหากจะถามว่า 3 จี เป็นทางเลือกเดียวต่ออินเทอร์เน็ตไร้สายหรือคำตอบคือไม่ เพราะเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงไร้สายยังครอบคลุมไปถึงเทคโนโลยี WIFI ซึ่งให้บริการกันอยู่บนคลื่นความถี่ 2400 MHZ ด้วยความเร็วสูงสุดประมาณ 10 เมกะบิตต่อวินาที หรือจะเป็นเวอร์ชันอัปเดตของ WIFI ที่เรียกกันว่า WIMAX ที่ให้บริการด้วยความเร็วที่สูงขึ้น บนคลื่นความถี่ 2400 MHZ 2600 MHZ และ

5000 MHZ

ขณะที่ 3 จี ให้บริการอยู่บนคลื่นความถี่ 2100 MHZ ครอบคลุมไปยังความถี่ใกล้เคียงที่ 1900 MHZ ที่ทีโอทีเป็นเจ้าของและกำลังเปิดบริการในไทยด้วย

ที่จริงแล้ว 3 จี และ WIMAX ก่อกำเนิดในเวลาไล่เลี่ยกัน แต่สุดท้าย 3 จี ได้รับความนิยมสูง ถูกนำไปให้บริการมากกว่า เมื่อมีคนใช้เป็นจำนวนมากต้นทุนการผลิตจึงต่ำลง ทำให้ผู้ให้บริการทั่วโลกพุ่งเป้าไปที่การให้บริการบนเทคโนโลยี 3 จี

ส่วน WIFI และ WIMAX ถูกนำไปให้บริการในรูปแบบจำกัด โดยนำไปเช่ารหัสเพื่อให้บริการอินเทอร์เน็ตไร้สายในพื้นที่ครอบคลุมไม่กว้างนัก 2 เทคโนโลยีดังกล่าวจึงถูกนำไปให้บริการอินเทอร์เน็ตไร้สายภายในบ้าน อาคารสำนักงานเป็นหลักและเป็นบริการทางเลือกของบรรดาผู้ให้บริการโทรศัพท์พื้นฐานในไทยหลายราย

การเปิดให้บริการ 3

จีของทีโอทีที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้จึงน่าจะเป็นก้าวอย่างอันชาญฉลาดของทีโอที ที่จะฉกฉวยโอกาสจากความได้เปรียบที่มีอยู่ สร้างตลาดผู้ใช้ 3 จีล่วงหน้า ซึ่งเชื่อว่ามีจำนวนไม่น้อย ที่สำคัญรายได้จากลูกค้ากลุ่มนี้การันตีว่าสูง

แต่สิ่งที่น่าเป็นห่วงก็คือ บุคลากรของทีโอที ส่วนใหญ่เชี่ยวชาญในธุรกิจโทรศัพท์พื้นฐาน อันถือเป็นธุรกิจดั้งเดิม จะสามารถผันฝ่า เรียงรัฐ และยื่นหยัด ตอสูบนสั่งเวียนการแข่งขันอันดุเดือดเผ็ดรอนของผู้ให้บริการมือถือหรือไม่

คำตอบอยู่ที่พนักงานทีโอทีทั้ง 19,000 ชีวิต

ขอบคุณที่มา หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ 31 สิงหาคม 2552